

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K —
3 óra 1 K 80.	3 óra 3 —
6 óra 3 —	6 óra 6 —
1 évre 7 — 20.	1 évre 12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyá Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Szent István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók a Jónányföldszéken.

Székesfehérvár 1913. szombat.

Izléstelen jólértelenség. Minden alap nélkül valamit állítani és mint legfrissebb szenzációt világgá röptetni, nálunk közönséges dolog. Nálunk mindenki úgy lódit, amint jól esik neki és még nem állítottak olyan változások, aminek egyesek fel ne ülnének. Így történt most is, még pedig nagyon izléstelen formában. Egyik fővárosi lap azt írta, hogy a függetlenségi pártkörben felvetették az eszmét, hogy Prohászka püspököt fel kell léptetni ellenzéki képviselőnek, aki mint „méltó ellenfél“ ellensúlyozni fogja Balthazárt. Egyik politikus mindjárt ki is jelentette, hogy a dologban „illetékes helyről jólértelenség tudomása van arról, hogy Prohászkanak régi vágya képviselőnek lenni.“ A nagy szenzáción természetesen kapva-kaptak az újságok. — Vezércikkék, hosszú riportok csak úgy hemzsegték a tegnapi számokban. Az ellenzéki lapok interjúvalni szeretnének, de hát Prohászka még külföldön van. A munkapártiak pedig szörnyen bejárták a szeretnek, ha kánikulai kacska lenne a hir.

Prohászka ugyan megérkezett már, de minden interjúvalás fe-

lesleges és az aggódók örömeire kijelenthetjük, hogy a „nagyon jólértelenség“ politikus-nak semmi-féle pozitívumai nem lehetnek, mert az egész dolog koholmány és egyetlen szó sem igaz.

Ez még csak megjárna, utóvégre sok mindenféle hírlapi kacsák születnek és meghalnak, a nagy szenzáción azonban többi részét határozottan izléstelenségnek, illetve még másnak is kell minősíteni. — Egy nagy embert, világhírű lágészt, egy bámulatos tudóst összehasonlítani az üres handabandázs izlemagógia létráján felemelkedett köpenyegforgatóval, ugye bár ez már még sem járja? Nevetséges dolog méltó ellenfelet keresni Balthazárnak ott, ahol az ő nevét még említeni sem illenék.

Különbön is minak Balthazárnak ellenfél, mikor ez az ember önmagát fogja agyoncsapni és nem kell félelmetes ellenséget látni ott, ahol csak dongó darazsak zümmögnek. Ezek ellen légyfogyó kell és nem Krupp ágyu.

Az egy korona aratási bér. Megirtuk, hogy több szegény ruhén városunkba tévedt, akik szörnyűséges dolgo: mesélték.

Arattak, huzzák az igát, dolgoztak mint egy állat s egy korona fizetéssel szélnék eresztik őket. És ez történik ma 1913-ban, a huszadik században, mikor reggeltől estig a humanizmusról szónokolunk a kizsákmányolás ellen népgyűléseink és a nagy testvériséget hirdetjük. Az ember azt hitte volna, hogy ennek hallatára az egész ország felzúdul és minden riportert rendőrért, csendőrért szalad. És a helyi sajtót kivéve még egy kis kocsizökkenés is alig történt. A kizsákmányolás ellen szónoklók most elfeledték az agyonhajtogatott humanizmust, a máskor hosszú riport hírekskére zsugorodott össze. És ugyan miért? Hiszen néha sokkal kisebb embertelenségért máglyára kívánják az egész társadalmi berendezést. Talán csak nem az ragasztotta a dupla szordinót az egyébként nagyon is hangos torkokra és tollakra, hogy ezek a szerencsétlen rutinének zsidónak mondották embertelen gazdájukat?

A folyton pártatlanságát, igazságosságát, lelkiismeretességét hirdető sajtóról ilyesmit ugye fel sem szabad tétéleznii? Vagy mégis volna valami a dologban?

SZOMORU kilátások.

Mindnyájan örültünk a nagy haladásnak, amelyet a vízvezeték és alagsatornázás elmaradt városunkra jelenteni fog. Hogyisue. Tiszták, portalanok lesznek utcáink, a tűzveszedelem a minimumra csökken, és — ami a legfőbb — közegészségi-ügyünk megjavul, hisz lesz olesó bőséges és kitűnő vizünk. A sok szép remény megvalósulása helyett azonban egyre több csalódás jut osztályrészünkül. Az utcák öntözése továbbra is a régi módon történik, a tűzcsapok sem a legkifogástalanabban, valami nagy vízbőségre nem számíthatnak; az olesóság-ról pedig — a milliók túlköltés óta — jobb nem is beszélni.

Amde mindezzel még csak kibékülünk, ha egy még nagyobb veszedelem nem járna vele.

Amint ugyanis az alábbi számítás bizonyítja, a lakások hiteletlenül megdrágulnak.

Az egyik háztulajdonos a következő számítását tárta elénk:

Utazási élmények.

A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája.

Írta: **Hálnék Béla.**

V.

A változatosság kedvéért megviteltük a velencei éttermeket is, főleg esti étkezéseink alkalmával. Jól lehet étkezni a *Bauer Grünwald*, *Pilsen*, *Bonvecchiati*-ban. De legjobban éreztük magunkat a *Capello Neróban* (fekete kalap), hol már kissé kedélyesebb volt a kiszolgáló talán pincér is. Mert a pincér urak voltak a legkialhatatlanabbak. Valamennyi holmi nagyságos urnak képzelte magát, legalább reánk ilyen hatást tettek, akik mintegy azt látszottak vární, hogy az ember a centesimókon kívül még mély hajlongással is fizesse leereszkedő szolgálataikat. Nem egyszer jót mosolyogtam egyik-másik magyar honfitársamon akit majd a guta ütött meg mérgeben, mikor ezekkel a nagysá-

gos urakkal kellett lebonyolítani legkényesebb gyomorbeli ügyeit.

Egyet azonban ajánlok kedves olvasóim, ha bárki önök közül reá szánna magát, hogy Venecia vendége legyen, de ugyanez áll minden utazásra, alkudjék meg jól a gyomrával és csak mint feltétlenül szükséges, de azért nagyon alárendelt eszközt vigye magával. Mert, hogy csak Velencéről beszéljünk, bármennyire hirdetik is egyik-másik étteremben, hogy magyar konyhát tartanak, azért bizony nem magyar az.

És én nem is veszem ezt tőlük rossz néven. Miféle jogcimen kívánhatjuk meg, hogy az olasz vagy bármely nemzetiségű szakácsnő olyan gulyást, paprikást főzzön, mint a magyar.

Neki vágni és izlik minden! Nekem legalább semmiféle étkezési akadályom nem volt olaszországi tartózkodásom alatt. Ha azt mondta a nagyságos pincér ur, hogy a rendelt étel vajjal készült, elhittem és jó étvágyal fogyaszt-

oltam, ha mindjárt csiklandozta is orromat az olaj átható szaga.

Aki a hamisítatlan olasz népet iránt érdeklődik és kevésbé válogató és szereti az olasz különlegességeket, nagyon jól teszi, ha egyszer-kétszer betekint a kis olasz korecsmákba (trattoria). Ilyeneket sűrűn talál a Ponte di Rialto felé menet a Merceriaiból kiágazó kisebb utcákban. Csak vigyázzon a kormányrudra, mert a tüzes szemű talán signoák sűrűn hordják a padua melléki „vino rosso“, (vörös) „vino bianco“ (fehér borokat és akkor esetleg nehezen talál haza a magyar.

Vacsora után utunk rendszeren a sz. Márk tere vitt. Nappal is elragadó a világ e legszebb tere, de igazi szépségét este ragyogtatja. Csakugy hemzseg a különböző nemzetekből összeverődött néparadat, egyesek rajongó odaadással hallgatják a remek zenekar (igaz, hogy a három közül egyik elég rosszul játszott) klaszikus darabokat interpretelő já-

tékát, míg nászutazók és erre a jogcímre nem jogosítottak holmi szívbéli ügyeket intéznek el.

Bámullam ezt a lönséges teret, melynek mennyezete az ezer csillagtól ragyogó égbolt. olyan volt, mint egy hatalmas táncterem. Csakhogy itt nem lábbal, hanem érzéseikkel táncolnak az emberek.

Essék itt szó a ragyogó világitásu terezen ezrével sétáló hölgy közönségről is. Nem azokat a szerencsétleneket értem, kik minden városban, tehát itt is, nagy számmal találhatók és pénzért nyújtják kezeiket a humanizmus nevében, hanem azokról a hölgyekről, akik a világ minden tájáról összesereglenek és itt ragyogtatják szépségüket és toilletteiket. Voltak izléssel öltözötték, de voltak madárijesztők is. Szépek voltak az olasz nők, bár kár, hogy annyira festik magukat.

Mikor már eléggé kisétaltuk magunkat — betértünk a borkóstolóba. Velence egyik nevezetessége

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VÁSZNARUHÁZA,
BARÁTOROK ÉPÜLETE

NAGY RAKTÁR: menyasszonyi kelengyék
és
intézeti fehérneműekből.
Olesó szabott árak mellett.

Mai lapunk 4 oldal.

A bevezetési költségek kerék 1000 koronát tettek ki. Mint-hogy a pénz ügy kellett felvennem, az évi kamatok és mellékköltségek kb. 84 koronával terheltek meg költségvetésemet. Természetes, hogy ezt azoknak kell megfizetniük, akiknek kényelmére a vízvezeték készült. Hat lakása van, akikre tehát egyenkint 14 korona esik minden évben. Vagyis a lakbér-eket kénytelen — kellett ennyivel emelnem kell. Igen ám, de ennek a 14 kor. lakbér-jövedelemnek 4 kor. 90 fillér adója is van, amit szintén a lakónak kell megfizetnie. Ez már 18 kor. 90 fillér lakásonkint. A vízadój helyiségenkint 12 kor., 1 szoba és 1 konyha után tehát 24 korona, ezenfelül a klozet és óráhasználati díj lakásonkint kb. 3 kor. Szóval 27 korona. A legnagyobb uzsorás, az állam azonban még erre is adott vet ki, nyhogy a százféle adónom egytívréve ismét kb. 9 kor. 50 fillér újabb terhet jelent. Hát ezt ki fizesse? Természetesen az, akinek a kényelméért a víz-vezeték készült. Már most ho-gyan állunk tehát?

Bevezetési költség . . . 14.—
Ennek adója . . . 4.90
Vízadíja . . . 27.—
Ennek adója . . . 9.50
Összesen: 55.40

Végéreményében tehát ott állanak, hogy minden egyszobás lakás 55 K 40 fill.-rel lesz drágább. Mivel nálam a lakbér-ek eddig 160—220 K-ra rugtak, ezentul 215—275 K-t fognak kitennie. A lakások tehát 25—30 % al megdrágulnak.

Hogy ez mit jelent, az anyagi romlás felé rohamlépésekkel tör-tető városunkra, azt könnyű elképzelni.

ez: a *Giacomuzzi*, hol a legkülönlegesebb borok kaphatók. Mi hiúsgesen kitarotunk a ciprusi „Vermouth” meg a „Malvasia” mellett. Sőt az édes emlékeket fel-elevenítendő, midőn e sorokat írom, a kegyelet érzése alapján írt irasztalommal is lehörpinttem egy kis pálinkás pohárral abból az üvegecskéből, melyet magam-mal hoztam. Meri kedves olvasóm, ezt csak kupicával isszák.

Érdekes, hogy *Giacomuzzi* minden széke, minden asztala csava-rokkal van a földhöz erősítve. Le-het, hogy szelid figyelmeztetés akar lenni a bekövetkező ino-gások ellen, vagy talán óvatossági intézkedés, ha egyik másik ven-dég a székekkel akarná közelebbi érintkezésbe hozni a terem falát köröskörül beszegő tükröket.

Es mikor a *Giacomuzzi* bor-kólolása után újra kimentünk a Márk térre, vagy a Piazzán át a tenger partra, még mindig nyugszög tömeget találtunk. Közbe megszólalt a Campanile öreg ha-rangja, méla bugása bejárta a teret, amely a tenger habjaival

Ime, idevezet a várvavart ha-ladás, amelyet a legszerencsés-telenebb pénzvizonyok között valószínűtlenek meg, ezt eredmé-nyezi a milliós tulkiadás, az előrelátás hiánya!

HIREK.

Naptár.

Augusztus 9. Szombat.
R. Kath.: Román vt.
Pro: Román vt.
Gör.: Pantalemon.
Nap kel: 4 ó 47. nyugszik 7 ó 22.
Hold kel: 1 ó 40. nyugszik 10 ó 20

— **Személyi hír.** *Dr. Prokászta* Ottokár megyéspüspök külföldi üdüléséből visszaérkezett szék-városába.

— **Vissza a szinpadhoz.** *Alapi* Nándor, a székeshérvári közönség előtt előnyösen ismert színművész, ki az utóbbi időben lélepet a vi-lágot jelentő deszkákra, visszament Thália papjai közé. Könyves Jenő kiváló staggione szintársulatához szerződött jellemszínész szerepkörre.

— **Festőművész városunkban.** Kőrösi Sándor festőművész több kollegája és a maga képeivel Szé-kesfehérvárra jött és azokat is bá-mulatosan olcsón árultja. A szép eredeti festmények szállólati lakásán (Magyar Király) megtekinthetők, de lakásokra is elszállítja a képeket.

— **A sertéskörzet kibővítése.** *Dr. Holly Géza* városi bizottsági tag indítványt tett, hogy a sertéskör-zetet városunk területén bővítsék ki. A közigyűlés elene foglalt állást. *Dr. Holly Géza* fellebbezett s ezt a fellebbezést a belügyminiszter elutasította. A tanács tegnap tár-gyalta a miniszteri határozatot: amit közhírré fog tétetni.

lágyan sugdozta a hazafelé in-dulót. Néha szót is fogadtunk neki hiszen Fehérvárot úgy sem kapja meg az ember azt a nagy kitün-tetést, hogy az öreg templom nagy harangja kísérelje szépen megvetett fehér ágya ölelő karjai közé.

Lám, Velencében mennyivel ren-dezettebbek a közigazgatási álla-potok. Pont 12 órákor megszólal a Campanile legszebb szavú ha-rangja és lényegesen bűgő sza-vával figyelmezteti azokat, akik elfeledték megnézni a zsebórájú-kat, hogy tartsanak hazafelé. S akik méltányolják ezen szép szo-kást, azoknak megadja azt a nagy tiszteletet, hogy a világ egyik legszebb tornyának öreg harangja kísérelje alfató dalával őket nyugovóra.

Két alkalommal hűtlenek lettünk a sz. Márk téri megszokott sé-tánkhoz s helyette egyet gondo-láztunk Grand Canal szerényen hánykolódó hullámain. Felséges élvezet volt. Jobbról-balról a lé-nyesen kivilágított palotasorok ezer és ezer villany körteje, fenn az égen a millió csillag meg-meg

— **Vegyvizsgálat.** A vegyvizsgáló Állomásról tegnap érkeztek vissza a legutóbb megvizsgált mintákat: Har-minckilenc tej és vaj mintából csak ötöt találtak rossznak.

— **Címek és rangok.** Székeshérvár tanácsa sem akarta, hogy a magyar címek és rangok eltöröltsenek. Hajdu megye ismert átiratával teg-nap foglalkozott a tanács és a na-pirendre tétést javasolja az átirat-tal szemben.

— **Növéltoztatás.** Lövinger Mar git székeshérvári illetőségű buda-pesti lakos vezetéket nevét László-ra változtatta.

— **Az ebtartási szabályrendelet.** Az ebtartásra vonatkozó szabály-rendelet tervezetet Mohay Lajos el-készítette s azt már a legközelebbi közgyűlés elé bterjesztik.

— **A kórházi esküvőhöz.** Több fővárosi lapba is belekerült az a hír, hogy a székeshérvári Szent György kórházban Szabó Imre 46 éves helybeli lakos a halálos ágyán tar-totta meg az esküvőjét vadházas-társával Simon Juliannával. A va-lóság kedvéért megjegyezzük, hogy Szabó Imrét súlyos gégebetegsé-gel vitte ki a kórházba, ahol sikeresen megoperálták. Mikor már javulóban volt állapota, akkor érdeklődött az anyakönyvvezető, hogy kimet-e már a kórházba a házasságkötés-gebben bejelentett esküvőt megtar-tani. Tehát nem igaz, hogy az orvo-sok telefonáltak anyakönyvvezetőért s az sem, hogy félórával halá-la előtt lett vőlegény Szabó Imre, aki most is él.

— **Jóváhagyott ítéletek.** Farkas Mihályné Malom utc 45. sz. alatti lakost tevékezéssért 150 korona, ifj. Grünchnak Jánost és Leopold An-talt nem megfelelő vaj forgalomba-hozatala miatt 8—8 kor. pénzbün-tetésre ítélte a rendőrség. Ezeket az ítéleteket tegnap a tanács jóvá-hagyta.

villanó ragyogása és a gondola csendes csobogása a habok között. Láttam két fiatal párt, amint ábrándozva ültek a lassan tova haladó gondolán. A gondolás, aki mások annyit tud fecsegni, né-mására kárhóztatja magát, hisz gyakorlatból tudja, hogy ha ezek majd még egyszer jönnek, már nem lesz annyi sutogni valójuk. Lassan ringó gondolánk végig járta a Canal Grandét és csendes csobogással ezvezt be helyére, a sz. Márk térére.

Utazásunk végső terminusát kongatta a Campanile öreg ha-rangja. Három heti velencei tar-tózkodás után este fél 8 órákor fegszedelőzködtünk hajónkra, a Hedszéd Sándorra. Már jól benn voltunk a tengeren, mikor még Velence és Lidó ragyogó pompá-ival bucsuzott tőlünk, bennünk pedig az átélvezett emlékek ér-zése dúlt.

Es még egy bucsuzó:
Bella Venezia! Isten veled! A legközelebbi viszontlátásra!

— **A rúthének.** A rendőrség az I. Karatási bérrel elbocsátott, ki-zsarolt rúthéneket házassáallította falujukba. Szegények, milyen hála-sák voltak ezért! Ném is igen zúgolódniak az aratási bérért, örül-tek, hogy hazakerültek. Ezt a bir-katérmezzetüket használta ki az a bérig uraság is, aki I. K-t adott nekik fejeként egy hónapi keserves munkáért.

Ideál pörkölt kávé a legjobb, kapható Szigetly Testvéreknél.

— **Meghívó.** A *szent Dóndát* te-metkezési társulat i. hó 10-én, a jövő vasárnap reggel fél 9 óra-ko-r a felsővárosi Szent Szeben-tyén templomban szent misét tartat, a mise után pedig a fel-sővárosi kath. kör ujonnan épült helyiségében befizető közgyűlést tart.

— **Lámpát a kocsikra.** Végre megvan a döntés ebben az ügyben is. *Dr. Krausz Zsigmond* fellebbe-zését a belügyminiszter elutasította s így most már végérvényesen kö-telezzük, hogy a kocsikra este csengő helyett lámpát kell tenni.

Naponta friss Kugler sütemé-nyek, cukorkák és válogatott faj gyümölcsök a Bodega Cse-megé Csarnokban legolcsóbban szerezhetők be. Külön falatozó szobák, sör, bor és hideg felvág-tottak. Telefon 262.

— **Halálos falat.** Tegnap egy darab kenyéret vittek fel a rend-őrségre. A kenyérbe egy hegyes rozsdás szög van belegyurva, a vérmérgezés veszélyének töve ki az aki bele harap. A halálos falatot a rendőrség bünyjelkelt kezeli s megindították a nyomozást a ke-nyérkészítőnek kikutatása iránt.

Divatós srabás szerint, minta után rendeljen nálam, férfi öltönyt' feltöltöt, nadrágot stb. Vagy vegyen a Rudbányai kizárólagos posztó-kereskedésben jó, tartós gypju szövetet szívesen elkészítem. Szá-kál Sándor, uri szabó.

Egy liter asztali öreghegyi é-bor I K 12 fillér. Kapható a Székesfe-hérvári Keresztény Fogyasztási Szö-veiktetben.

Külföntéle mosóárak, délének, női ruhakelmék, lüszterek, ruha-vásznak, kanavász, vászon, an-gin végben és maradékban 40—50 százalékkal olcsóbb. Női ing szék kivételben 1 kor. 90 fillér. Elegáns zefir' térti ing, gallér nélküli 2 kor. 20 fillér. Futószö-nyeg 78 métere. Deutsch Béla ki-zárólagos olcsó üzlete Szent Imre-utca.

Özv. Guzmics Ferencné városi szülész-nő lakását Széchenyi-utca 39. szám alá helyezte át.

Fogak Kovács Dezső fogá-szati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.) Zirci templommal szemben. Tele-fon 332. Augusztus 1-től Nádor-utca Gebhard-ház.

ÜZLETÁTHELYEZÉS! Ertesítem a n. é. közönséget, hogy József-utca 20. sz. házban levő **ASZTALOSMŰHELYEMET!** Jókai-utca 16. sz. Márkus-féle házba helyeztem át. A n. é. közönség további b. pártfogását kérve, maradtam tisztelettel **SULEK LÁSZLÓ** műasztalos.

Telefon 224.

Birkó J. utóda **Üllő József** sőtödéjében kenyérsütések d. e. 9 óráig d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadják.

Mindennemű drogeria cikket ALBA drogeriában vegyünk.

Délutánonként meleg füstölt húsok, kiváló minőségű hentesáruk. Marschallnál Kössuth-uten.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé- és teafüzete a **FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

Ha valami eladni valója van, vagy venini akar, hirdesse az apróhirdetések között. A vármegye minden közösségben olvassák, az eredmény feltétlenül biztos.

Iskoláink élete.

A főreáliskola értesítője.

A székesfehérvári m. kir. állami főreáliskola 59. értesítőjét szerkesztette és közzétette Kelemen Béla igazgató. Bevezetőül két értékes és élvezetes felolvasást találtunk „Vörösmarty, az ember” címmel. Az egyiket maga az igazgató, a másikat Maron István írta. Az első a források beszélgetésével színességre törekszik, a másik a forrásokot átdolgozza inkább egyszerűsége.

Előttünk áll Vörösmarty igénytelen nagyságában, Kelemen Béla szavai szerint „ugyanaz a puritán szabásu jelem, a Dunántul harmonikus magyar világában formálódott tiszta lélek, mely csak adni tud, de kérni, követelni nem; mely nem áll utjába senkinek, de szívesen segít mindenkinek; mely küzd és fárad a közzéért, de munkájáért, jutalmat, kitüntetést nem vár.” Csak a nagy költőnek a női társasághoz való viszonya marad vitás előtünk, mert Kelemen szerint „szívesen forgott nemcsak férfi, hanem női társaságban is, — míg Maron szerint” jöhet mindíg epekedett a csendes családi otthon után, még sem ment nők társaságába.”

Az iskolai közlemények tájékoztatnak bennünket az intézet személynézetéről, az iskolai egyesületi élet, a tanév eseményei, a tanulók előmeneteléről és végre a tanulók statisztikai adatai felől. Az intézeti tanári testület áll 3 nyugalmazott tagból, 1 igazgatóból és 18 rendező tanárból, kik a tanév folyamán élénk kulturális tevékenységet fejtenek ki. Az intézet kebelében működő „Segélyező egyesület” részint könyvbéli, részint pénzbeli segítséget adott a szegény tanulóknak, kik azonban a jótéteményekről kétséggel megelégednek. A „Vörösmarty Önképzőkör” a tanulók önállóságra való szoktatásában addig ment, hogy még szabad előadásokat is tartottak, jobbra társadalmi kérdésekről: A felolvasások irodalmi irányúak voltak. Csodálatos, hogy még a reáliskolákban is az irodalmi irányúak voltak. Csodálatos, hogy még a reáliskolákban is az irodalmi irányúak voltak. Csodálatos, hogy még a reáliskolákban is az irodalmi irányúak voltak.

Az életrevaló eszmével újjászervezett „Matematikai és Fizikai Kör” természettani tételokről előadásokat tartott, még pedig nagy részüket kísérletekkel és vetített képekkel élénkítve, az előadásokat aztán megbeszélék. A bölcsházában levő „Reáliskolai Testvérkör” lesz hivatalva a sportszervezőhely irányba terelni. Az értesítőben megtrótt sportszervezőhely természetesen elenhátása annak a dilettans sportszervezőhelynek, mely a tribünök szorgalmas látogatásában és a sportszavakkal való dobálódzásban merül ki, míg a porondon mindössze 10—12 kiválasztott cselekszik meg az igazi testedzést.

A „Tanítás és nevelés” című fejezet beszámol az új utasítás mód-szere feldolgozásáról, valamint a vallásos nevelés mozzanatairól, melyek oly dicsőre méltók, hogy állami intézetnél szinte páratlanok. A tanártestület nagyon helyesen fogja fel a jótékonyaságot gyűjtést, hogy annak túlságba vitelével nem engedi a szegényeket zaklatni.

A szépre való nevelés szolgálatában álltak a színház ifjúsági előadásai, melyeknek hatalmas vetélytársai voltak a moziarabok. A tanártestület a moziveszedelmek megszüntetését azok rendezőbizottságtól várja. Talán helyesebb az, amit egy-két középiskola már gyakorol, hogy házi kezelésben mozgókép előadásokat rendez.

A műveltségi nevelés érdekében történtek a rajz, amatőrifjúsági és kézimunkakiállítások. Sajnos, hogy a slójd az intézetbe nincs bevezetve s így a kézimunka a házi szorgalomra van utalva.

Az ifjúsági könyvtár használatára nem a legkielégítőbb. A kimutatás egyszerű tekintetre alig árulja el, hogy a VI. osztálynak 23 szálaléka, a VII. osztálynak 6 szálaléka és a VIII. osztálynak 14 szálaléka egyáltalán nem olvasott ifjúsági könyvtári könyvet. Minden este érdekesebb volna annak kutatása, hogy ezeknek a tanulóknak miféle könyveket elégitik ki az olvasási kedvüket, avagy a tanulási tulserkelés, vagy a sportszervezőhely nem engedi őket olvasni? A két első osztályban egy tanulóra esik 15 könyv, a III. osztályban hirtelen leszáll a tanulók olvasási kedve, amennyiben az A. osztályban 6, a B. osztályban pedig 5 könyv esik egy tanulóra. A IV. osztály kivételesen szorgalmával szemben (12) a III. osztálytól kezdve lassan emelkedik a könyvet váltó tanulók olvasási kedve, amennyiben az V. osztályban még mindig 6, a VI.-ban 7, a VII.-ben 10 és a VIII.-ban 14 könyv esik egy-egy tanulóra.

A testedzés érdekében voltak tornaversenyek és a katonai célúvészeti gyakorlatok.

A mulasztás elég tekintélyes, amennyiben egy tanuló átlag 19 órát mulasztott, szerencsére a mulasztásoknak csak 6.07% a igazolatlan.

Az egészség érdekében a dohány, alkohol- és tudóvészellenes küzdelemben az intézet kiveszi a maga részét. Szívesen olvasnánk ily jól vezetett intézetben a fogápolás és fogoviasis érdekében kifejtett iskolai közreműködésekről is.

A szemléltető oktatás érdekében számtalan torna-, természetrajzi, földrajzi, vegytani, művészeti, történelmi és műtörténelmi kirándulás volt az intézetnek.

Az évvégi érettségi vizsgálat eredménye kedvezőnek mondható, amennyiben 30% volt a jeles és csak 15% az elégtelen. A végzett növén-

dékek 45% a választja a me... a pályát.

A tanulók előmeneteli listájából láthatjuk, hogy a növendékek szélesebb körű kiképzését egész sereg rendkívüli tanítási szolgálja, u. m. egészségian, gyorsírás, ének, latin, vívás és vegytani gyakorlatok, melyek fontosságánál fogva a legelső helyen kellett volna emlitenünk.

A statisztikai rész érdekesebb eredményei, hogy a tanulók 48% a katolikus és 37% a zsidó, az iskolázatlanságban a segítségnyelvek vezetnek 19% al, kiket a kisiparosok 17% al és a kiskereskedők 14% al követnek; a napzamosok 0.5% al szerepelnek. A tanulók 12% a beszélni a magyaron kívül más nyelvet is. Jeles előmeneteli 6.3% elégtelen 12.4%. Jó magaviseletű 71.5%, kevéssé szabályszerű 0.8%.

A vallástanon kívül legszívesebben tanulták a történelmet a III. A. IV. V. és VII. osztályban, a mennyiségint az I. A. II. A. és III. B. osztályban, a természetrajzot az I. B. II. B. és VI. osztályban, legkevésbé kedvelték a magyar nyelvet az I. A. I. B. és VI. osztályban, a német nyelvet II. B. III. A. III. B. IV. és VIII. osztályban, a mennyiségint az V. és VII. osztályban. A tanulók 75% a helybéli, 14% a megyebeli és csak 11% a más megyebeli.

Kerestük a legújabb ifjúsági mozgalomnak, a cserkésznek a nyomát is az intézetben, de nem találtuk. E nagyra hivatott mozgalom nálunk különben csak most van kialakulóban, egyelőre ugylátszik, hogy már a cserkészeket sem hagyják a maguk lábán járni, hanem agyonakarják pedagógizálni. A kialakulásra valóban nagyon kíváncsiak vagyunk.

REGÉNY.

Csejtevár asszonya.

Regény a XVII. századból.

Némethől fordította: Sebestyén József.

IV.

Dóra nem akarta belátni a fejedelem fájdalomának jóságát s fölőtte bosszankodott, hogy Nádasdy őt — kit pedig annyira körülrajongtak és dédelgettek — úgyszólván semmiben sem látszik venni. Nem gondolta meg hogy, Nádasdy valóban — még az ő szemében is — akkor lett volna kevesebb ember ha szeretett halottja emlékéhez olyan hamar hűlenné vált volna. Később maga is belátta azt, nem zavarta tehát a fejedelem fájdalom-kitöréseit és megnyilatkozásait, ám emellett napról-napra k reste a kedvező alkalmat, hogy Nádasdyval találkozzék. Első terve meghiusultával, taktikát változtatott. A fejedelemmel való találkozásai alkalmával ő maga terelte mindig a beszélgetést a halottra. Túlradó dicsőretekkel halmozta el barátját, magasztalta nemes szívét, bámulattal adózott szellemiségének és okosságának s mint a nő méltóság megtestesült példányképt emlegette.

Nádasdy e hamis játékok — úgy látszott — nem vette észre. Mind jobban és jobban bizalmába fogadta Dórát és annyira hozzászokott tagadhatatlanul szellemes társaságához, hogy sokszor érezte hiányát, ha a leány huzamosabb időre eltávozott Pozsonyból. A szép spanyol leány éles szeme azonnal

észrevette a változást, mely Nádasdy szívében az utolsó pár hónap alatt végbement. A fejedelem előbbi kimért tartózkodása, udvarias hidegsége lassanként eltűnt, hogy elfoglalja helyét a napról-napra növekedő rokonszenv. Dóra szíve pedig új-újongott örömben s már előre élvezte titokban, Nádasdy fölött kivívott győzelmeinek gyümölcsét.

Egy hosszabb, felsőmagyarországi tartózkodás után Dóra visszatért Pozsonyba. Lakásához a fejedelemi palota előtt vonuló uton kellett elmenni. Föltekintett az alkirály dolgozó szobájának ablakaira. Ott állott gondolataiban elmerülve Nádasdy és a kilátás szépségeit élvezte. Mikor elhaladt előtte Dóra kocsija, udvarias köszöntés után rögtön visszahúzódott az ablakról. A leányra gondolt, de megjelent előtte elhalt feleségének szemrehányó alakja is. Szíve hevesebben dobogott, majd ijedséggel fogta el, hisz fiatal felesége el sem porladt még sírjában, s ő szívében már talán hűlenné is vál a szeretett halott emlékéhez. Keserű szemrehányásokat tett önmagának; komor léptekkel járt fel s alá szobájában, mikor is Dórát jelentette a belépő inas.

Nádasdy örömmel fogadta kedves vendégét, szeméből azonban fájdalommat és szomorúságot olvasott ki Dóra, ámde annak okát hiába találta magában. Néhány percig állottak szemben egymással, mikor Mária megtörte a csendet.

Fenséged nemde beteg kérdezte részvevő arcot mutatva?

Ha az volna, úgy az ön kedves jelenléte bizonyára kigyógyítana betegségeből, felett mosolyogva az alkirály.

Köszönöm a bókot — szolt vissza a leány, de nem tehet róla; fenséged szavait tréfának tartom. En valóban félek hogy komolyan beteg? szemeinek bágyadt tekintetéből legalább is ezt lehet kiolvasni.

Nem, nem, tiltakozott Nádasdy, nem vagyok beteg, csak az én pótolhatatlan nagy vesztésem jutott eszembe, mikor előbb önt kocsiján megpillantottam.

S vajjon mi ez a nagy vesztésem, kérdezte kíváncsian a leány?

(Folyt. kov.)

Sport.

Folyó hó 10-én

ASZTEGI T. E.—D. V. I.

football mérkőzése a sóstói pályán.

Ezt megelőzi

DV. II.—SzTC. II.

revans mérkőzése.

Belépődíj a tribünre 60 fill, az állóhelyre 30 fill.

Folyó hó 17-én

REVANS MÉRKŐZÉS A

Veszpremi T. C.—Egyetértés.

Kerékpár kirándulás. Az „Egyetértés”, kerékpárszakosztálya folyó hó 10-én kirándulást rendez Ali-gára. Indulás d. u. 1 órakor az egyesület Szögény Marich-utcai helyiségéből.

Üzletátvétel!

Szíves tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Simor-utca 41. sz. a. volt K. Horváth István-

féle borbély és fodrász termet átvettem s azt ujonnan berendezve saját nevem alatt fogom tovább vezetni.

Most hogy a nagyérdemű közönség támogatását kérem, főtörekvésem az fog lenni, hogy a nagyérdemű közönséget gyors és pontos kiszolgálásban részesítem.

A nagyérdemű közönség bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Arany György
borbély és fodrász.

Simor-u. 41. Kálozi vendéglő mellett.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Négy üzlethelyiség kiadó folyó évi november 1-ére özv. Fleischer Lajosné Simor-utca 4-6. sz. házában. Értekezni lehet Gáztelep-u. 25. sz. alatt a zárgondnoknál.

Malom-u. 35. sz. háznál egy utcai 2 szobás lakás november 1-ére és egy udvari 2 szobás lakás azonnal kiadó.

A Kath. Háziasszonyok cselédótt-honában elhelyezést keresnek, szakácsnők, gazdaasszonyok, mindenes lányok s egy ügyes gépirónó. — Egy belvárosi emeletes ház jutányosan eladó, bővebbet fenti intézetnél, Csonka-u. 1. b) sz. a.

Hordók, kádak, káposztás szapulók, puttonok, lóikkék, borfejők, fenyő és tölgyfasajtók, és kármentők, nagy választékban kaphatók: Somogyi János kádárnál, Széchenyi-utca 64. sz.

Tiszteességes keresztény család 2-3 djákat teljes ellátásra elfogad. Berényi-u. 4. Marosinál.

4 szobás urfi lakás azonnal kiadó Palotai u. 36. sz. alatt.

Vendéglő áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és m. t. vendégeimet, hogy Öreg-utca 2. szám alatt volt

vendéglőmet
Öreg-utca 6. szám alá helyeztem át.

Midőn kitűnő minőségű ételek és italok pontos kiszolgálásáról biztosítom a n. é. közönséget, egyben további becses pártfogásukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Denkovics János,
vendéglős.

Belváros legforgalmasabb helyén egy vendéglő házzal együtt eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban.

Kétszobás lakás, Széchenyi-utca 15. sz. a. nov. 1-re kiadó.

Öt öktályos szülő hajlékkal és pincével a Fanta dűlőben szabadkézből eladó. Cim a kiadóban.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozzállítva: 1. r. poroszszemet 4.40, szápári szemet 2*80, palotai szemet 1*40, aprított tűzfát 3*20. 1. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Egy fiatal ügyes mészáros és hentessegédet felvesz Marschall Nándor, Kossuth-utca.

Egy 4 és egy 3 szobás lakás nov. 1-re kiadó Alsókirálysor 1.

Egy rét hárbeadó a jövő évre a Hosszusétáren. Tudakozódni lehet özv. Máhner Feencsnénél Horog-utca 3.

Mindenemű kárptos munkát háznál és házonkívül jutányos áron elfogad egy helyben mint vidéken Mondschein Károly kárptos Hal-ter 17.

TELEFON: 216.

TELEFON: 216.

HA ÉPÍT

saját érdeke is megköveteli, hogy szabadalmazott **TERRENOL-PALAVÁVAL**

fedesse épületeit!

Legmesszebb menő Jótállás! Tetőfedéseket a legelőnyösebb árak mellett elvállalnak a főkepviselek:

KLEIN MÁRKUS FIAI fiókja

Székesfehérvár. Simor-utca 15.

Állandóan nagy raktár: szentgáli mész, portland és románcement, gipszek, fedélemozok, elszigetelők, KOLLARIT bőrlemez, nádfonatok, hornyol és hód-farku tetőcserepek, **CEMENTLAPOK** és **CEMENTCSÖVEK** csakis a legjobb kivitelben stb. stb. Pontos kiszolgálás!

Jancsár-utca 6. sz. alatt egy jó karban levő berkocsi hozzátartozóval együtt eladó.

Műhelynek és raktárak is alkalmas, nagy istálló agasztásra kiadó Széchenyi-utca 26. sz. alatt.

NÁDOR-UTCÁN
jelenlegi LAX és MARTIN cég
ÜZLETHELYISÉGE
szeptember 1-ére kiadó.

TEJCSARNOK : ÁTVÉTEL. :

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a

Budai-ut és Várkerut
— sarkán levő —

TEJCSARNOKOT

átvettem és azt a legkényesebb igényeknek megfelelően vezetem tovább. Árucikkeim elsőrendűek és föltétlenül tiszták. Pontos és szolid kiszolgálásra nagy súlyt fektetek. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel
Deák József.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszzerűen készítetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete.

Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

FÉRFISZABÓ MŰHELYEMET

Megyeház-tér 6. szám. alól 7. é. augusztus hó 1-ével

Halter 19 szám
alá helyeztem át.

Mindenemű szabómunkát a legjutányosabb áron elsőrendű kivitelben készítek. Kérem a n. é. közönség pártfogását.

Tisztelettel

SZIRKOVICS ANDRÁS
férfiszabó.

Veszprémi kiállításon 1904.

Eremmel kitüntetve!

Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: **BEHAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN** és **CSERNY**, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,**

részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	"
Harmoniumok	70	"
Cimbalmok	70	"
Cimbalmok pedállal	130	"

10 évi jótállással.

Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközöltetnek.

HEIN MÁRTON

a Dunántul legnagyobb hangszerkészítő telepe.

Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.